

Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarına mutlaka habersiz ziyaret etme yetkisi ve görüşme yapmak istediği kişileri seçme özgürlüğü verilmelidir. Bu şekilde, ceza ve tutukevlerinde yaşanan hak ihlalleriyle mücadelenin bir numaralı aracı olan şeffaflık sağlanmış olacaktır.

İzleme kurulu üyelerinin düzenli olarak eğitim çalışmalarına tabi tutulup, işkence ve kötü muameleyi önleyici her türlü tedbiri geliştirebilmeleri sağlanacaktır.

İzleme kurulları üyelerinin seçimi açısından toplumsal cinsiyet dengesine azami düzeyde dikkat edilerek ve gerekli uzmanlık alanları esas alınarak oluşturulmalıdır. Bir başka deyişle, Hükûmetin neredeyse tüm kanun tasarılarında altını çizip çizip vurguladığı bazı kavramlar ile tanımlamak gerekirse, izleme kurulları etkililik, verimlilik ve performans ölçüleri baz alınarak düzenlenmelidir. Belki böylece bu kavramların yalnızca iktisadi kâr döngüleri retoriğine has kelimeler olmadığını, aynı zamanda demokrasi, eşitlik, temel hak ve özgürlükler bağlamında da ne anlam ifade ettiğini gösterebilir ve böylece altını doldurabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ata, lütfen sözlerinizi tamamlayınız.

AYLA AKAT ATA (Devamla) – Sonuç olarak, ceza ve tutukevleri toplum tarafından sürekli izlenen mekânlar olduklarından dolayı, o duvarların ardında neler olup bittiğini bilmek konuya duyarlı çevrelerin ve kamuoyunun en tabii hakkıdır. Bu açıdan, izleme kurullarının insan hakları savunucuları ve sivil toplum örgütlerinden üyeler içermek kaydıyla, bizzat yerinde inceleme ve gözlemlerde bulunmasının sağlanması ve raporlarının kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir.

Bütün tutuklu ve hükümlülerin temel insan hak ve özgürlüklerine saygı gösterilerek, Birleşmiş Milletler asgari cezaevleri standartlarına uyulması gerekmektedir.

Her ne gerekçeyle olursa olsun temel hak ve özgürlükleri kısıtlamaya yönelik her türlü uygulamaya karşı duracağımızı, insanlığa karşı işlenen suçların başında gelen işkence, kötü muamele, onur kırıcı ve insanlık dışı uygulamalar gibi suçları işleyen sorumlular hakkında gerekli soruşturmaların başlatılıp sonuçlandırılması ve önleyici mekanizmaların kurulmasına kadar sürecin takipçisi olmaya devam edeceğimizi ifade ediyoruz.

Grubum adına Sayın Divana ve siz değerli milletvekillerine saygılarımı sunuyorum.

Teşekkürler. (DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ata.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, Kastamonu Milletvekili Sayın Hakkı Köylü söz istemiştir.

Buyurun Sayın Köylü. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarı üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Benden önceki konuşmaları dinledikten sonra, tasarıya başlamadan biraz geçmişten bahsetmek istiyorum. Zira konuşmacılar, özellikle son konuşmacı biraz bizi geçmişe götürmeye itti.

Bundan yıllar önce, cezaevlerinde, gerçekten çok olumsuz şeyler oldu, hiç tasvip etmediğimiz şeyler oldu. İşkenceler de olmuştur, kötü muamele de olmuştur; bunları ister istemez kabul etmek zorundayız. O tarihteki cezaevleri insanların çok rahat yaşayabileceği, hükümlü ve tutukluların insan gibi yaşayabileceği yerler olmaktan uzaktı. Ancak bir şeyi daha söylemekte fayda görüyorum: Peki, cezaevinde bunların dışında başka ne vardı? Cezaevinde şunlar vardı: Çıkar amaçlı suç örgütleri ve terör örgütleri vardı. Çıkar amaçlı suç örgütleri elebaşları ile terör örgütlerinin elebaşları cezaevle-